

عنوان مقاله:

تبیین جایگاه دوره انحراف توجه و سنجش اثربخشی آن در فرآیند حل خلاقانه مسئله معماری

محل انتشار:

دوفصلنامه فضای زیست، دوره 2، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سید احسان موسوی - گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مهرداد جاویدی نژاد - گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. نویسنده مسئول.

سید غلامرضا اسلامی - گروه معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

امروزه خلاقیت جزء جدانشدنی و لازمه فرآیند طراحی معماری محسوب می شود و مستتر در آن است. در فرآیند طراحی معماری علاوه بر مسئله یابی، چگونگی مسئله گشایی و یافتن راه حل مناسب به منظور نیل به وضعیت مطلوب از اهمیت بالایی برخوردار است. در این خصوص یکی از راهبردهایی که اندیشمندان در جهت حل خلاقانه مسئله به آن تاکید دارند ایجاد وضعیتی است که طراحان بتوانند، جهت اندیشیدن خود را تغییر دهند. از این رو بررسی ماهیت و اثربخشی دوره انحراف توجه، نقش و جایگاه آن در فرآیند حل خلاقانه مسئله معماری، هدف اصلی این پژوهش می باشد. ماهیت پژوهش از حیث هدف، کاربردی و روش تحقیق در این پژوهش به شیوه مداخله نیمه تجربی، از نوع طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل است که از طریق آن، میان گروه هایی که در معرض متغیر مستقل (دوره انحراف توجه) قرار گرفته اند و گروهی که متغیر مستقل بر آن اعمال نشده است، مقایسه صورت می گیرد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش به منظور دستیابی به فاکتورهای ارزیابی فرآورده طراحی، پرسش نامه ای محقق ساخت است که در نهایت داده ها از طریق آزمون های آماری تحلیل کواریانس و آزمون تعقیبی بونفرونی و با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۵ تجزیه و تحلیل شدند. نتایج تحلیل کواریانس داده ها بین دو گروه آزمایش و کنترل بیانگر تاثیر معنا دار و مثبت «دوره انحراف توجه» در فرآیند حل خلاقانه مسئله معماری می باشد ($F=205/28$ و $P=0/0001$). همچنین نتایج آزمون بونفرونی برای بررسی اختلاف دو به دو گروه ها نشان می دهند؛ از میان راهبردهای مداخله، راهبرد استعاره، در مقایسه با راهبرد قیاس نتایج موثرتری دارد ($p=0/0001$ و اختلاف میانگین=۹/۶۱). مبتنی بر یافته های پژوهش مبنی بر اثربخشی مثبت دوره انحراف توجه؛ به نظر می رسد می توان از این شیوه مداخله و راهبردهای آن به منظور ارائه پاسخ های خلاقانه در مواجهه با مسائل پیچیده و مبهم حال حاضر معماری در حوزه آموزش و نیز حرفه معماری بهره برد.

کلمات کلیدی:

فرآیند خلاقیت، حل مسئله، دوره انحراف توجه، طراحی معماری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1573685>

